

**Budaörs Város Polgármesterének
ELŐTERJESZTÉSE**

**A Köznevelési, Művelődési, Ifjúsági és Sport Bizottság 2011. június 14-ei,
és a Képviselő-testület 2011. június ...,i
ülésére**

Tárgy: Budaörs Város Köznevelődési Konceptiója

*Az előterjesztés tárgyalása a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (ÖTV)
12. § (3) bekezdése alapján nyilvános ülésen történik.*

Tisztelt Bizottság!
Tisztelt Képviselő-testület!

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete 141/1999.(XI.23.) ÖKT sz. határozatában elfogadta a város középtávú Köznevelődési Konceptióját, melyet Filipszky István könyvtárigazgató készített el.

Ezt követően 2004-ben elkészült Budaörs város köznevelődési rendelete, mely a köznevelődési konceptiót követően konkrétan meghatározta a köznevelődési tevékenység körét, azok ellátásának módját és feltételeit.

A 2010. április 15. – 2010. június 19. között lezajlott szakfelügyeleti utóvizsgálat azt állapította meg, hogy a 2001-es szakfelügyeleti vizsgálat során, a szakfelügyelő által tett egyik javaslat nem valósult meg (hangsúlyok kijelölése, az irányok megfogalmazása, a preferált területek (tevékenységek) rögzítése).

A fentiek alapján és Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének 475/2010. (XII.15.) ÖKT sz. határozat alapján került sor a 2000-2004 évi köznevelődés konceptió felülvizsgálatára.

A KMISB a 2011. május 10-ei ülésén már megtárgyalta a konceptiót és az ott elhangzott javaslatok nagy része beépítésre került a konceptióba. Az ülésen elhangzottaknak megfelelően vártuk továbbá, hogy írásban is érkezzen-e javaslat a konceptióhoz, azonban a Hivatalhoz az előterjesztés elkészítéséig nem érkezett ilyen anyag.

A változtatásokat a nyomon követhetőség kedvéért aláhúzással jelöltük a szövegben.

Kérem a Tisztelt Bizottságot és a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Budaörs Város Köznevelődési Konceptióját tárgyalja meg.

Melléklet: Budaörs Város Köznevelődési Konceptiója

Határozati javaslat a Köznevelési, Művelődési, Ifjúsági és Sport Bizottsága részére:

1. Budaörs Város Önkormányzatának Köznevelési, Művelődési, Ifjúsági és Sport Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy az előterjesztés mellékleteként csatolt, Budaörs Város Köznevelődési Konceptióját hagyja jóvá.

A döntéshez Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI. 12.) ÖKT rendelet (továbbiakban: SZMSZ) 60. § és 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többség szükséges. A határozathozatal az ÖTV 12. §. (6) bekezdése alapján nyílt szavazással történik

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete, az előterjesztés mellékleteként csatolt Budaörs Város Közművelődési Konceptióját jóváhagyja.

A döntéshez az SZMSZ) 60. § és 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többség szükséges.

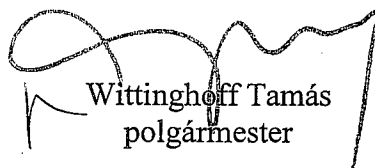
A határozathozatal az ÖTV 12. §. (6) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

Végrehajtást végzi: Polgármesteri Kabinet

Budaörs, 2011. május 24.

Wittinghoff Tamás
polgármester

Az előterjesztést készítette:

Polgármesteri Kabinet

Zsák András, közművelődési és sport ügyintéző:

Vágó Csaba, kabinetvezető:

Törvényességi felügyelet:

Jegyzői Iroda:

dr. Bocsi István jegyző

Budaörs város

Közművelődési és kulturális koncepciója

2011-2016

Készítették a budaörsi közművelődési, közgyűjteményi és művészeti intézmények vezetőinek, közreműködésével, a Polgármesteri Hivatal munkatársai

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	(3. o.)
2. A koncepció célja	(4. o.)
3. Helyzetelemzés	(4-8. o.)
4. Budaörs közművelődési intézményrendszere	(9-13. o.)
5. A kulturális és közművelődési élet szereplői	(13-14. o.)
6. A helyi kulturális értékek	(15-16. o.)
7. Városi feladatok, rendezvények	(17-18. o.)
8. Együttműködések, kapcsolatok, kommunikáció	(18-19. o.)
9. A kulturális élet támogatása	(19-20. o.)
10. Javaslatok az elkövetkezendő időszakra	(20-23. o.)

**Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2011 számú határozata
Budaörs Város közművelődés és kulturális koncepciójáról**

1. Bevezetés

A koncepció a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Önkormányzati törvény), a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Kulturális törvény), valamint a helyi közművelődési tevékenység ellátásáról szóló 67/2004. (XII. 01.) ÖKT számú rendeletben foglaltak figyelembe vételével készült.

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete 141/1999.(XI.23.) ÖKT sz. határozatában elfogadta a város középtávú Közművelődési Koncepcióját, melyet a Városi Könyvtár igazgatója Filipszky István készített el.

A határozat az elkészült anyag alapján rögzítette, hogy az önkormányzat a helyi közművelődési feladatok ellátásában elsősorban a meglévő intézményeire támaszkodik. Finanszírozásban az intézményi támogatás mellett egyre inkább a tevékenységek finanszírozását tartja szükségesnek. Továbbra is fontosnak tartotta az autonóm civil szerződések, művészeti-művelődési közösségek, valamint a művészeti élet támogatását. Az átvállalt feladatok elvégzésére az Önkormányzat az érintett szervezetekkel közművelődési megállapodást kötött.

Ezt követően 2004-ben elkészült Budaörs város közművelődési rendelete, mely a közművelődési koncepciót követően, már konkrétan meghatározta a közművelődési tevékenységek körét, azok ellátásának módját, feltételeit és ezzel együtt a város eleget tett a Kulturális törvényben előírt rendeletalkotási kötelezettségének.

A 2010. április 15. és 2010. június 19. között lezajlott szakfelügyeleti utóvizsgálat (üi.szám: OKM-7298/2010.) azt állapította meg, hogy a 2001-es szakfelügyeleti vizsgálat során, a szakfelügyelő által tett egyik javaslat nem valósult meg (hangsúlyok kijelölése, az irányok megfogalmazása, a preferált területek (tevékenységek) rögzítése).

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének 475/2010. (XII.15.) ÖKT sz. határozat alapján került sor a 2000-2004 évi közművelődés koncepció felülvizsgálatára.

A közművelődési koncepció felülvizsgálatát és aktualizálását, újragondolását az alábbi tényezők teszik szükségessé:

- az eltelt 10 évben a város gazdasági, társadalmi és szociális helyzetében végbement változások (népességszám növekedése, az átlagéletkor csökkenése stb.)
- a közművelődés színtereiben történt változások (új helyszínek alakultak: Sportcsarnok, Csíki Pihenőkert)
- helyi szinten a kulturális kereslet és kínálat változása, a közművelődésben részt vevők igényeinek, elvárásainak változása
- az ifjúság kulturális igényeiben végbement változások (Ifjúságpolitikai Koncepció)
- a közművelődés intézményi infrastruktúra fejlesztési tervei (Intézményfejlesztési Koncepció)
- Templom-téri városközpont – kulturális központ kialakítása

- *a jogszabályi környezet változásai*

A 2000-2004-es koncepció alaptétele szerint, egy város önálló arculatát az ott folyó kulturális tevékenységek összessége adja, ezért a koncepció lényegének a város arculatának megteremtését tekintette. Ezen elgondolás mentén számtalan városnak született meg az arculata - image (városlogó, kiadványok, országos hírű programok stb.) -, melynek óriási eredménye, hogy erősíti a lokálpatrióta szemlélet kialakulását. Budaörs ezen az úton elakadt, önálló, ránk jellemző arculattal nem rendelkezünk.

A koncepció tartalmi felépítése az általánosan elfogadott gyakorlat, és a Pest Megyei Közművelődési Intézet honlapján megtalálható dokumentumtár útmutatása alapján készült.

2. A koncepció célja

Budaörs Város Önkormányzata a kultúrát, a lakosság életminőségét, életesélyeit, meghatározó tényezőjének tekinti. Szükségesnek tartja, hogy a kulturális élet lépést tartson a város fejlődésével, mely nem csupán a hagyományok ápolását, a meglévő programszerkezet megőrzését jelenti, hanem a változó lakossági igényeknek való megfelelést is.

A közművelődési koncepcióban szükséges figyelembe venni a város kulturális hagyományait és a jelenlegi személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszerét. Az Önkormányzat célja, hogy a közművelődési koncepció a helyzetelemzésre, és a kulturális élet résztvevőinek véleményére építve alakítsa ki a város a közművelődési és kulturális életének irányát, fogalmazza meg a feladatellátás kereteit, alapelveit és jelölje ki a fejlesztések irányát, valamint az előrelépés lehetőségeit.

A 2010-ben lefolytatott szakfelügyeleti utóvizsgálat, két hiányosságot jelző észrevételének kiküszöbölését is részletezzük a koncepcióban (konkrét fejlesztési elképzelések megnevezése, továbbá a Jókai Mór Művelődési Központ és a Színház fizikai szétválasztásának kérdése).

Javaslat: az új közművelődési koncepció célja legyen, hogy 2011-2016-ra vonatkozóan meghatározza az Önkormányzat közművelődés-fejlesztési feladatait, annak ellátási kereteit, figyelembe véve a helyi társadalomban, gazdaságban és intézményi infrastruktúrában végbement változásokat, és a budaörsiek művelődési igényeit.

Meghatározza a városi hagyományokat, és a tradíciókat szem előtt tartva a település azon kulturális erőforrásait melyek közművelődési téren fejlődést jelenthetnek, mely alapot adhat a város önálló arculatának megteremtéséhez. Továbbá célja legyen, hogy meghatározza a városban lévő, aktívan tevékenykedő civil szervezetek közművelődésben betöltött szerepét, kereteit.

3. Helyzetelemzés

A helyzetelemzésben felsorolt tények és megállapítások alapozzák meg a 10. fejezetben felvázolt feladatokat.

Az elmúlt 10 évben dinamikusan fejlődő városunkban jelentős változások következtek be (lakosság létszáma ugrásszerűen megnövekedett, a lakosság megoszlása megváltozott, több fiatal család él a településen, kiszélesedett az ifjúsági korosztály), amelyek ismételt feltárása szükségessé vált az új közművelődési koncepció megalkotásához.

Budaörs az utóbbi két évtizedben egy dinamikusan fejlődő város, Budapest határában. Lakosság száma 2010-ben 28.200 fő.

A lakosság korösszetétele igen kedvező, a gyermek- és ifjúsági korosztály száma más településekkel összehasonlítva is magas, míg az idősek száma kisebb arányú a városon belül. A város korfa-elemzéséből¹ kitűnik, hogy a gyermekkorú (0-9 évesek) népesség száma 10.5%, ez mindenképpen indokolja sokszínű gyermekprogramok szervezését.

A következő korosztály az általános iskolások és középiskolások korcsoportja a város lakosságának 12,1 %-a, ez is indokolja ifjúsági intézmény fenntartását, és az ifjúságpolitikai koncepcióban megfogalmazott feladatok megvalósítását. A mai kor tendenciáit figyelembe véve ez a legveszélyeztetettebb korosztály, fokozott figyelmet igényel szabadidős igényeik kielégítése, könyvtári, szórakozási, sport-szabadidős tevékenységük lehetőségeinek megteremtése. A prevenció szerepe ebben a korosztályban nagyon fontos. Elengedhetetlen, hogy a tanuló, a felnőtt életbe kilépő fiatal pozitív mintákat láthasson, s szabadidejét tartalmas módon tölthesse el, védekezni tudjon az életveszélyeit gyengítő, perspektívát nem mutató káros hatások ellen.

A munkaképes lakosság (a középkorosztály 20-59 évesek) aránya a legmagasabb (59,6%), ők a legnehezebben „megfoghatók” a közművelődés számára, mert a leginkább értékközpontúak. A munka és az utazás leköti minden idejüket, elsősorban azokat a programokat veszik igénybe, ami „megéri, ami hasznos” számukra. Nem könnyíti meg a város kulturális életében dolgozók feladatát az sem, hogy a karnyújtásnyira lévő főváros ennek a korosztálynak is számos olyan lehetőséget kínál, amelyet ez a réteg igénybe vesz. Ők azok, akik szívesebben vesznek (vennének) részt felnőttképzési programokban, ellenben a szórakoztató, rekreációs tevékenységekből csak a magas színvonalúakat választják, másrészt gyermekeiknek keresik, és biztosítják az iskolán kívüli művelődés lehetőségeit.

Jelentős, de nem túl magas a nyugdíjas korú népesség aránya (17,6%), mindenképpen számítani kell érdeklődésükre a kulturális kínálat kialakításában. A nyugdíjas lét, az idős kor, nem jelent feltétlenül szegénységet és igénytelenséget, sőt az élethosszig tartó tanulás (Life Long Learning) egyre elterjedtebb ennek a korosztálynak a körében (számítógépes tanfolyamok). A nyugdíjas korosztály nagyon aktív és színes klubéletet tart fenn.

A városban élő kisebbségek szintén intenzív kulturális tevékenységet végeznek, és ebben a város anyagilag támogatja őket. Kiemelkedik a település hagyományait tekintve a német kisebbség, de jelentős szerepe van a szlovák, a görög és a roma kisebbségnek is, valamint az örmények és a ruszinok szintén képviseltetik magukat a város kulturális életében.

A város lakossága megszokta más szolgáltatások területén a magasabb színvonalat, így Budaörsnek fel kell készülnie arra, hogy a munkaképes korból kilépők nem fognak megelégedni átlagos színvonalú kulturális szolgáltatásokkal. Ez

¹ Budaörs legfontosabb népességstatisztikai jellemzői és szociális térképe. Készítette a HST Kutató és Tanácsadó Kft 2004. január

egyszerre jelenti az intézményhálózat műszaki-technikai színvonalát, és a vásárolt szolgáltatások minőségét is. A lakosság kulturális igénye lépést tart más szolgáltatások színvonalával, ezért az intézményrendszer épített környezetének, felszereltségének és szolgáltatásainak is fejlődnie, a folyamatosan változó igényekhez alkalmazkodnia kell. Különösen a fiatal felnőtt korosztály igényeit nem elégíti ki kellően a jelenlegi kínálat.

Kedvező az arány a foglalkoztatottság mutatójában is. Kiemelkedő a szolgáltatásban dolgozók aránya, amit a betelepült szolgáltatók nagy száma is magyaráz. Ugyancsak magas a középfokú végzettségűek aránya (60%), a vezető értelmiségiek és más szellemi foglalkozást végzők százaléka, más foglalkoztatási csoportokhoz képest is magas. A lakosság 27%-a diplomás.

Az építészeti fejlődés gyorsasága kettősséget okozott, egyszerre találkozhatunk a város régi épületeivel, új építésű villaszerű házakkal, magas színvonalú szolgáltató központokkal és az igényeknek csak részben megfelelő kulturális infrastruktúrával. A közművelődési és kulturális célokat szolgáló, illetve az ilyen feladatokat ellátó intézmények jórészt korszerűtlen, nem a jelenlegi elvárásoknak, igényeknek megfelelő épületekben tevékenykednek. A helyi lakosok körében megjelent egy városközpont, sétálóutca és korzó kialakításának igénye, ami közösségi térként is funkcionálhatna. A város a Templom tér és környékének megújítására és kulturális központ kialakítására nyújtott be pályázatot, amelyre támogatást nyert el. Jelenleg a beruházás körüli lakossági érdekellentétek hátráltatják a projekt megvalósítását.

Budaörsön a kulturális intézményrendszer fejlettsége, szolgáltatásainak színvonala elmarad a megfogalmazott és a látens igényektől. Ugyanakkor látni kell azt is, hogy a környező települések – s főként a főváros közelsége – valódi konkurenciát jelent a városi közművelődési, művészeti kínálatával szemben.

A 2011-es évtől kezdve a közművelődés finanszírozásának tekintetében is jelentős változást eredményez a város romló tendenciát mutató költségvetési helyzete. A közművelődés jelenlegi állapota – figyelembe véve a város eddigi anyagi és gazdasági helyzetét, a kistérségben betöltött szerepét, továbbá a növekvő lakosságszámot, és a közművelődésben részt vevő intézmények helyzetét – szintén romló tendenciát mutat. A 10 évvel ezelőtti koncepcióban megfogalmazott, és a közművelődési intézményekben már akkor is elviselhetetlennek értékelt helyhiány és zsúfoltság (JMMK- Játékszín- Könyvtár- Közösségi Ház) csak tovább romlott. A városban folyó kulturális tevékenység már rég kinőtte a rendelkezésére álló infrastrukturális kereteket, ennek következtében nem tud tovább fejlődni a kulturális kínálat a közművelődési intézményekben, és ez esetenként a színvonal romlásához is vezetett. A közművelődés és a kultúra gyakran a szórakozó helyekre kényszerül (Adler, Berger, Pikler, Szentár) amelyek így új szintként lépnek fel, de a közösségfejlesztés szakmai szempontjából nem tekinthetők relevánsnak.

Mindezen tényezők egyik oka, hogy a városban a jelentős önkormányzati támogatásoktól megerősödött civil társadalom is helyet követel magának és programjainak, az amúgy is túlszűfolt intézményrendszerben. A társadalmi szervezetek az elmúlt évtizedben hozzászokhattak a város bőkezű anyagi támogatásához, amely a jelenlegi gazdasági helyzetben minden valószínűség szerint csökkenni fog, így nekik is újabb forrásokat kell/kellene keresniük a tevékenységeik folytatásához.

A felmérések szerint a város lakossága az országos átlaghoz képest kiemelkedően ellátott az infokommunikációs eszközöket tekintve. Magas a számítógépet és az internetet használók aránya. Az elmúlt években megrendezett programok egyik visszatérő kritikája, hogy a város lakosságához nehezen, vagy egyáltalán nem jutnak el a rendezvényekről szóló információk, a hagyományos kommunikációs csatornákon (plakát, szórólap, molinó). Színvonalas programok látogatottsága azért alacsony, mert az információáramlás nem megfelelő. Néhány új kezdeményezés esetében (pl. a Budaörs Rádió rendezvényei, külsős szervezésű programok) rávilágítottak arra, hogy a közvetlen megkeresésekkel (közösségi oldalak, e-mailben szétküldött meghívók) sokkal inkább elérhető egy-egy program célközönsége.

A jelenlegi helyzet egyik legfőbb jellemzője a koordinálatlan működés, az együttműködés hiánya. Minden kulturális szereplő önállóan igyekszik megvalósítani terveit, ez gyakran vezet egymásra szervezésre. Sem programszerkesztésben, sem lebonyolításban, sem az egységes propagandában nem mutatkozik meg a koordinált, egymásra épülő, és egymást segítő működés. Az intézmények közötti világos munkamegosztás, szervezési szintek hiánya, hátráltatja a megújulást és a kulturális kínálat bővülését.

A városi médiumok (Budaörsi Napló, Budaörs Televízió és a Budaörs Rádió) a közművelődés tekintetében arra hivatottak, hogy tájékoztassák a város lakosságát a városi programokról, rendezvényekről. A havonta megjelenő Naplóval szemben továbbra is kritika, hogy gyakran elveszti a benne közölt híryananyag az aktualitását. A Budaörs Rádió hírközlésben jelentős javulást mutat és a folyamatos beharangozókkal, interjúkkal, egyre jobban segíti Budaörs kulturális életének propagálását. Saját rendezvényeik, melyeket a fiataloknak szerveztek, nemcsak marketing szempontból voltak sikeresek, hanem nagyobb tömegeket mozgattak meg. Nagy segítség a város számára, hogy napi rendszerességgel közlik az összegyűjtött helyi híreket, városi rendezvényeket. A Budaörs Televízió műsorkínálata jelentősen nem fejlődött. A szűkös adásidőben a város teljes életét be kell mutatniuk hétről-hétre, és nem minden eseményre jutnak el.

Az elmúlt években a város közművelődési és kulturális életében egyre inkább szerepet vállalt a Polgármesteri Hivatal, betöltve az épület újjáépítése során megálmodott „Közösségi Városháza” funkcióját. 2005-ben a lakossági igények miatt is szükséges volt, hogy tovább színesedjen a város közösségi, kulturális élete. Az elmúlt 5 év bebizonyította, hogy a Hivatalt megismerték, elfogadták a város lakói, és a programok szervezői is. 2009-től kezdve megújított, tematikus programkínálattal igyekezett a Hivatal a szabadtéri színpadot is bevezetni és elfogadtatni a lakossággal. A Polgármesteri Hivatal, az általánosan gyakorlattól eltérően maga szervezi a városi ünnepeket, és néhány nagyobb városi eseményt is (Idesüss, Budaörs Karácsonya stb.).

A Városi Uszoda, Sportcsarnok és Strand 2010-es átadásával, valamint az 1. Számú Általános Iskola új épületével tovább bővült azon helyszínek sora, amellyel a kulturális élet szereplői is számolhatnak. Az első rendezvények bebizonyították, hogy a lakosság fogékony az új helyszínekre, de nyilvánvaló, hogy a létesítményt még meg kell ismertetni és szerettetni a budaörsiakkal.

A közművelődési koncepció előkészítése során, a 2009-ben elkészített **SWOT mátrixból** az alábbi 5-5, leghangsúlyosabbnak számító pontokat emeljük ki, mivel

ezek ugyanolyan aktuálisak, mint két esztendővel ezelőtt. A felsorolt igények és célok megvalósulása elengedhetetlen a közművelődés fejlődése szempontjából, így az új koncepciónak is az alapját kell, hogy képezze.

Erősségek:

- A kulturális élet sokszínű (magas az önkormányzati támogatás).
- Sok kultúrával, művészettel foglalkozó ember él itt, a kisebbségek kulturális szerepe is erős.
- A város támogatja az új kulturális kezdeményezéseket.
- A civilek jól bevonhatóak a rendezvényekbe.
- A város, a nagyságához képest jól ellátott intézményekkel, és a külső területeken is vannak intézmények (Kamaraerdő, Csíki).

Gyengeségek:

- A város robbanásszerű fejlődésével nem tartott lépést a közművelődési intézményrendszer fejlődése.
- Hiányoznak a fiatal, 16-25 éves korosztályt megcélzó, és elérő programok.
- A Jókai Mór Művelődési Központ és a Budaörsi Játékszín együttélése, illetve az épületben a szakmai terek hiánya.
- Nincs rendszeres kommunikáció, és aktív együttműködés a kulturális élet szereplői között.
- Az információ és a tájékoztatás hiányosságai miatt csak a lakosság kis részéhez jutnak el az információk.

Lehetőségek:

- Közművelődési terek bővítése, új közösségi terek létrehozása (Kulturális Központ), ezzel együtt a Jókai Mór Művelődési Központ és a Budaörsi Játékszín szétválasztása.
- Összehangolt és folyamatos együttműködés a közművelődési, kulturális élet szereplői között (önkormányzat, intézmények, civil szervezetek).
- Egységes kommunikáció a kulturális rendezvényekkel kapcsolatosan (Városi műsorfüzet), internet, közösségi oldalak (önkormányzat, intézmények, civil szervezetek).
- Együttműködés a kistérség intézményeivel, civil szervezeteivel, önkormányzataival.
- Új, nagyszabású programok szervezése a budaörsi kulturális élet szereplőinek minél szélesebb körének bevonásával.

Veszélyek:

- A főváros közelsége és a helyi intézmények infrastrukturális, technikai színvonala miatt a látogatók inkább Budapestet választják (sőt a kistérségi intézmények egy része is sokkal fejlettebb, modernebb).
- A költségvetési megszorítások hatása érződni fog a munkán.
- A közművelődési, kulturális életben dolgozó intézmények, civil szervezetek nem rendelkeznek hosszú távú elképzelésekkel, így sokkal nehezebb fejlődniük.
- Nincs együttműködés a szereplők között, gyakori az egymásra szervezés, a programutközés.
- A kulturális életbe belefolyik a helyi pártpolitika.

4. Budaörs közművelődési intézményrendszere

A Kulturális Törvény 78. §-a a városokban közösségi szintér, illetve közművelődési intézmény biztosítását írja elő, ez Budaörsön teljesül. Ebben a fejezetben a meglévő intézményrendszer jellemzőit és a feladatellátás szerinti funkciójukat mutatjuk be röviden.

A 2000-2004-es koncepció óta az intézmények mindegyikében történtek kisebb- nagyobb változások, átalakulások, bővülések, illetve új intézmények jöttek létre (Városi Régészeti Kiállítás, Városi Uszoda, Sportcsarnok és Strand), amelyek mindenképpen szükségszerűvé teszik a közművelődési intézményhálózat felülvizsgálatát (bemutatását) mind adottságait, mind pedig feladatellátását tekintve.

- **Jókai Mór Művelődési Központ (Szabadság út 26.) www.jmmk.hu**

A Művelődési Központ az 1960-as években kezdte meg működését jelenlegi helyén, majd 1968-ban bővítették. 1984-ben felújítva és megújulva nyitotta meg újból kapuit a látogatók előtt. Ekkor gazdag és színes kulturális élet folyt falai között. A kétszintes intézményben összesen 872 m² alapterületen, három helyiség (színházterem – 310m², kiállító terem – 54 m², Kabinet I. – 50 m²) áll rendelkezésre, a többi helyiséget a Művelődési Központ és a Budaörsi Játékszín irodái foglalják el. Az intézmény technikai felszereltsége (hang- és fénytechnika) jónak minősíthető. A közművelődési érdekeltségnövelő pályázatból néhány éven keresztül az intézmény műszaki-technikai eszközállományának tervszerű megújítása, cseréje folyt. A technikai felszereltség az intézmények szétválasztása esetén elosztásra kerül a két intézmény között.

Az épületben működik 1997 óta a Budaörsi Játékszín. Az épület ma már akkor is kicsinek bizonyulna az igényekhez képest, ha nem osztozna helyiségein a két intézmény programjaival, személyzetével. Jelenleg, megfelelő közösségi és szakmai terek nélküli intézményként jellemezhető, önálló épületbe költözése rendkívül indokoltá vált.

Feladatellátását tekintve: tanfolyamok, családi és gyermek programok, kiállítások, koncertek, előadások, klubok, szakkörök, néptánc oktatás, civil egyesületek programjai, bálók valósulnak meg.

- **Közösségi Ház (Lévai u. 34.)**

A Közösségi Ház 1989-ben épült, eredeti funkciója szerint, itt kapott helyet egykor a Hazafias Népfront (HNF), a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT), és a szakszervezetek is. 217 m² alapterületéből három szakmai tevékenységre szolgáló helyiség van (nagyterem – 73 m², klubszoba 1 – 25 m², klubszoba 2 – 12 m²) Felszereltsége közepes. Jelenleg főként klubélet folyik az épületben, illetve civil szervezetek használják. A Közösségi Ház is legalább két szakmai terem hiányával küszködik. Felújítása, bővítése indokolt.

Feladatellátását tekintve: családi és gyermek programok, klubok, szakkörök, bemutatók, tanfolyamok, civil szervezetek összejövetelei, próbái.

- **Nyugdíjasok Háza (Szabadság út 74.)**

Az épület 239 m² összterületű, amelyben a gondnoki lakáson kívül, négy szakmai tevékenység befogadására alkalmas terem található (nagyterem – 60 m², próbaterem – 24 m², TV szoba – 24 m², játszószoza 24 m²). Itt működnek a

különböző nyugdíjas klubok, és más társadalmi szervezetek is. Az intézmény felszereltsége közepes minőségű.

Feladatellátását tekintve: klubok, civil szervezetek összejevetelei.

- **Budaörsi Játékszín (Szabadság út 26.) www.budaorsijatekszin.hu**

Az 1997-ben alapított színház a Jókai Mór Művelődési Központtal azonos épületben működik, így az épület jellemzői megegyeznek az ott felsoroltakkal. A két intézmény kényszerű együttélését mielőbb szükséges lenne megszüntetni. Már a 2000-es koncepcióban és a 2001-ben végzett szakfelügyeleti vizsgálatban is igényként és fontos feladatként jelent meg a két intézmény szétválasztása, önálló épületekbe költöztetése. Mindkét intézmény funkcionálisan széttagolt, szűkös helyen működik, egymás lehetőségeit és működésének hatásfokát rontják.

Feladatellátását tekintve: színházi előadások, koncertek.

- **Városi Ifjúsági Klub (Károly Király út 3.)**

Az 1930 körül épített épület eredetileg moziként működött. A kétszintes épület teljes alapterülete 369 m², amelyet két ütemben újíttak fel, 2000-ben és 2002-ben, összesen 16 millió forint értékben. 2008-ig a Városi Ifjúsági Klub Egyesület üzemeltetésében működött a Városi Ifjúsági Klub.

A 149/2008. (V. 21.) ÖKT sz. határozat alapján az épület a Jókai Mór Művelődési Központ telephelye lett, de az Egyesület egészen 2010. december 31-ig használta az épületet, így a szakmai munkát továbbra is az Egyesület végezte. Az 52/2011. (II. 23.) ÖKT sz. határozat értelmében a Városi Ifjúsági Klub épülete a Budaörsi Játékszín használatába (üzemeltetésébe) került, telephelyként 2011. március 1-jétől. Az intézmény alapító okirata szerint elsősorban ifjúsági, közművelődési feladatokat lát el.

A klub jelenlegi technikai felszereltsége a minimális szintet éri el. A nagyterem vegyes funkciójú (színpad, nagyobb közösségi tér), a felső szinten számítógépterem, és a tetőtérben szakköri, oktatási tevékenységekre alkalmas helyiség található. A jövőbeli feladatellátása nem tisztázott (milyen célközönséget, milyen programokkal és funkciókkal céloz meg). Az épület jelen állapotában a feladatainak ellátására nem alkalmas, felújításának tervezése, és újbóli megnyitása folyamatban van.

- **Kamaraerdei Községi Ház (Kismartoni u. 45.)**

Az épület 2002-ben épült, eredeti rendeltetésének megfelelően, közösségi háznak. A kétszintes épület teljes alapterülete 517,85 m² ebből a földszint 204, az emelet 204, a padlástér 109 m²-es. Az épületben fiókkönyvtár is működik, egy rendezvényterem, egy szertár, egy sport és kézműves foglalkozásokra használt terem, valamint egy iroda kapott helyet. A Községi Ház helyiségei jónak mondhatóak. Az épületben orvosi rendelők, gyógyszertár, polgárőrség és posta is működik, továbbá az emeleten kapott helyet a Budaörs Rádió stúdiója. A Községi Ház: helyzete rendezetlen, nincs alapító okirata, SzMSz-e. Az épület többfunkciós használata miatt az üzemeltetés is problémás. Önálló költségvetéssel nem rendelkezik (nem önálló gazdálkodású). Jelenleg a BTG Kft. üzemelteti.

Feladatellátását tekintve: főként a kamaraerdei lakosokat célozza meg programjaival, figyelembe véve a területen élők igényeit (gyermekprogramok, szakkörök, kiállítások, klubélet).

- **Csiki Pihenőkert (Virág u. 6.) www.csikipihenokert.hu**

Az Árpád-kori régészeti park, erdei iskola és nyári tábor (továbbiakban: Pihenőkert) az elmúlt évek folyamatos fejlesztése nyomán nyerte el jelenlegi formáját. A Régiségbúvár Ifjúsági és Kulturális Egyesület kezdeményezésére jött létre a Pihenőkert 2003-ban (58/2003. (III. 04.) ÖKT sz. határozat). Üzemeltetése és folyamatos fejlesztése önkormányzati, pályázati és az Egyesület saját forrásaiból történik. Az eredetileg 3600 m²-es terület (volt „Nyugdíjas kert”), 2010-ben további 7011 m²-el bővült. A régészeti parkban az ásatási eredmények alapján készült veremház, kemencék és jurta-falu tekinthető meg. Az elmúlt évek során az erdei iskolai és a nyári gyerektáborok programjaihoz homokos és füves sportpályák, íjaspálya, medence, játszótér, indián-falu, favár a várszínházzal, halastó és tematikus növénykertek épültek. Az oktatási tevékenységhez tanterem, iroda, tanári és betegszoba áll rendelkezésre. Nem üzleti célú szabadidős szálláshelyként működik a jurta-falu, amelyben legfeljebb 50 gyermek elhelyezést tudja biztosítani az Egyesület. A korszerű ellátást szolgálják a fedett étkezőhelyek, tálalókonyha és 4 db vizesblokk. Minden épület és építmény könnyűszerkezetes, csak az 1970-es években épült korszerűtlen téglapépület ad még otthont az irodának és a tanári szobáknak. A berendezés modern, a helyiségek jól felszereltek. Feladatellátását tekintve: hagyományőrző programok, családi és ifjúsági programok, nyári táborok, erdei iskolák, szakmai konferenciák, múzeumpedagógiai programok.

- **Városi Régészeti Kiállítás (Károly király u. 2.) www.regeszetimuzeum.hu**

A 60/2003. (III. 04.) ÖKT sz. határozat alapján kapta meg a Régiségbúvár Ifjúsági és Kulturális Egyesület a Városi Régészeti Kiállítás üzemeltetését. Az épület eredetileg bölcsődeként üzemelt a 19. században épült sváb házban, amelyet az 1950-es években bővítettek. Az épület helyi védelem alatt áll. Alapterülete 200 m², az alatta húzódó pince 103 m², továbbá a kertben található 60 m²-es melléképület is a Városi Régészeti Kiállításhoz tartozik. Az épület üzemeltetését és folyamatos fejlesztését önkormányzati, pályázati és az Egyesület saját forrásai biztosítják.

Négy helyiségben kapott helyet a régészeti kiállítás, a legnagyobb a rendezvény és múzeumpedagógiai terem, valamint konyha, 2 db mellékhelyiség és iroda található az összességében nem túl korszerű épületben. A berendezés modern, a helyiségek jól felszereltek, a részleges felújítási munkálatok 2008 óta folynak. Az épület ősfás kertjében római kőtár, római őrtorony, játszótér, íjaspálya és kemencék kaptak helyet.

Feladatellátását tekintve: kiállítások, hagyományőrző programok, családi és ifjúsági programok, oktatási és múzeumpedagógia programok.

- **Zichy major (Clementis L. u. 22.) www.b-u-m.hu**

A budaörsi Zichy major az 1720-ban épült Bercsényi-Zichy kastély gazdasági központjaként készült. Az uradalom számára dolgozó szakemberek kaptak helyet benne. A 346/2007. (XII. 13.) ÖKT sz. határozatában döntött a Képviselő-testület arról, hogy a Budaörsi Művészek Egyesülete (BUM) kapja meg térítésmentesen az önkormányzati tulajdonrész (283 m² összterület, 5 helyiség) használati jogát. A felújítás és fejlesztés önkormányzati forrásból történik. A Zichy major a fűtésrendszer kiépítését követően már egész évben, folyamatosan működik.

Feladatellátását tekintve: kiállítások, kézműves programok, nyári táborok.

- **Jakob Bleyer Helytörténeti Gyűjtemény Heimatmuseum (Budaörs, Budapesti út 45/1. és 45/2) www.heimatmuseum.hu**

Jelenleg a Jakob Bleyer Helytörténeti Gyűjtemény három épületből áll.

Jellemzők/Épület	Budapesti u.47/1, régi műemléképület	Budapesti u.45/1 (utcafronti épület)	Budapesti u 45/2 (udvari épület)
Hasznos alapterület	157,6 m ²	118, 5 m ²	105,4 m ²
Funkció:	Kiállítóterem és technikai helyiségek	Irodák, klubhelyiségek, tárolóhelyiségek és technikai helyiségek	Kiállítóterem, tároló helyiségek és technikai helyiségek

A Heimatmuseum (Budapesti u. 45/1 sz.) épületében két iroda működik, a Budaörs Német Nemzetiségi Önkormányzat (BNNÖ), valamint a Heimatmuseum irodája.

Az infrastrukturális feltételek kielégítőek, a munkakörülmények biztosítottak.

A Heimatmuseum irodája és közösségi helyiségei műszaki eszközökkel ellátottak. Az épület együttes felújítása évek óta folyamatban van.

A gyűjtemény három épületből áll. 1900 körül épült a Budapesti út 45/1. számú épület, amely eredetileg családi ház volt. Az egyszintű épület teljes alapterülete 160,2 m². Két irodából, egy foglalkoztató- és klubhelyiségből, egy klubhelyiségből és egy raktárból áll. Az épületben működik a Budaörs Német Nemzetiségi Önkormányzat is. Az épület állagmegóvására és a belső terek átalakítására végeztek munkálatokat 2010-ben.

A Budapesti út 45/2 számú épület 146,6 m² alapterületű három raktárból és egy kiállító helyiségből áll, ahol az időszakos kiállítások kapnak helyet. A tervek szerint irodahelyiség és időszakos kiállító terem kerül kialakításra.

A Budapesti út 47/1. számú épület (nyilvántartott műemléki épület, műemléki törzsszám: 9346) 1888-ban épült, eredeti rendeltetése szintén családi ház. Teljes alapterülete 219,7 m² tisztaszoba és konyha enteriőr bemutató, Budaörs helytörténetét bemutató állandó kiállításból és egy időszakos kiállító teremből áll. A felújítási tervek szerint a hátsó fészkerben egy közösségi helyiség kerül kialakításra, a pince hasonló célú hasznosításával együtt.

Feladatellátását tekintve: kiállítások, hagyományőrző programok, családi és ifjúsági programok, szakkörök, nyelvtanfolyamok, civil szervezetek összejevelei.

• **Gr. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár (Károly Király út 20.)**
www.budaorskonyvtar.hu

Az épületet az 1890-es években építették, eredeti rendeltetése lakóház volt. A könyvtárat 1950-ben alapították. Két szintjén összesen 495 m² áll a látogatók rendelkezésére. Az utolsó nagyobb felújítás 2006-ban volt. A folyamatos karbantartása és korszerűsítése minden évben az intézmény ütemterve alapján zajlik. A gyermekkönyvtár 2 szobában, a felnőtt könyvtár, a folyóirat-olvasó, a zenei könyvtár egy-egy teremben üzemel, egy terem előtérként szolgál. A könyvtár 50 ezer kölcsönözhető kötettel és több ezer kötetes kézikönyvtárral rendelkezik. Figyelemre méltó az intézmény helytörténeti külön gyűjteménye. Zene-, és video tár, továbbá internet hozzáférés és „elektronikus könyvtár” egészíti ki az intézmény által nyújtott szolgáltatásokat.

Az épület berendezése, technikai felszereltsége, folyamatos fejlesztéssel tovább javítható, modernizálásra szorul. A jelenlegi épület hasznos alapterületét tekintve tovább bővíthető a tetőtér beépítésével, azonban fejlesztésére, rövid távon is

szükség lehet, ezért indokoltnak látszik a jelenlegi épület adottságai miatt új helyszín és épület kialakítása, amely távlati lehetőséget biztosít az önálló intézmény továbbfejlesztésére.

Feladatellátását tekintve: kiállítások, gyermek programok, komolyzenei előadások, irodalmi estek, könyvbemutatók.

- **Városi Uszoda, Sportcsarnok és Strand (Hársfa u. 6.) www.bvuss.hu**

A létesítmény 2010-ben nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. Mintegy 10.000 m²-en terül el a város keleti oldalán, közvetlenül az autópálya mellett. Az épület kettő, egymással kapcsolatban álló, de funkcióját tekintve eltérő részből áll. Az uszodarész a belső medencéket, a wellness részleget és a strandot foglalja magába, míg a sportcsarnok rész a sportpályának, a sporttermeknek, a raktáraknak és az irodáknak ad helyet. A sportpálya 40 x 20 m-es, 9 m belmagasságú játéktérrel rendelkezik, teljes mérete a kifutókkal együtt 44 x 24 m. A nézőtér 1000 fő befogadására alkalmas. A rendezvény jellegétől függően a nézőszám tovább növelhető mobil lelátókkal, vagy mobil székekkel. A közel 90 m²-es színpad számos rendezvény befogadására alkalmassá teszi a létesítményt. A létesítményben ugyanakkor a technikai feltételek (hangosítás, világosítás) csak minimálisan biztosítottak.

Rendezvények tekintetében: sporteseményeket, kiállításokat, konferenciákat, workshopokat, bálakat, fogadásokat, koncerteket szervez, vagy fogad be.

- **Városháza (Szabadság út 134.) www.budaors.hu**

Az átépített és kibővített Városházát 2005 októberében vehették birtokukba a budaörsiek. Már a tervezés során is cél volt, hogy közösségi terek létrehozásával alkalmas legyen kulturális és közigazgatás-szakmai programok befogadására. Népszerű és keresett kiállítási tér a Városháza aulája, ahol az ügyfélforgalom miatt a kiállítások látogatottsága is magas. A tanácssterem megfelelő akusztikai kialakításával és megjelenésével könnyű, valamint komolyzenei koncertek, tanácskozások és konferenciák színhelye. A Városháza nyugati oldalán található szabadtéri színpad színházi előadások, táncbemutatók és koncertek színhelye volt. A programok szervezése és lebonyolítása a Polgármesteri Hivatal által önként vállalt feladat.

Feladatellátását tekintve: kiállítások, szakmai konferenciák, tanácskozások, fogadások, koncertek, gyermekprogramok, előadások.

5. A kulturális és közművelődési élet szereplői

Budaörs Város Önkormányzata a Kulturális Törvényben előírt feladatait az alábbiak szerint látja el:

- saját fenntartású közművelődési, közgyűjteményi és művészeti intézményeinek működtetésével,
- közművelődési megállapodások, vagy kibővített támogatási szerződések keretében civil szervezeteket segít feladatfinanszírozó költségvetési támogatással, és esetenként közművelődési, közösségi szintér biztosításával
- nyílt pályázati keretet biztosít az új kezdeményezések támogatására
- a Polgármesteri Hivatal önálló rendezvényszervezőként kapcsolódik a város kulturális kínálatába, színesítve a kulturális szolgáltatások körét.

Az elmúlt néhány évben más résztvevők is csatlakoztak ehhez a körhöz, magánszemélyek, egyéb szervezetek, akik egy-egy rendezvény ötletével és megvalósításával léptek be az állandó résztvevők közé.

Intézmények:

Egyes intézmények markánsabb, jól körülhatárolható feladatellátással és tevékenységgel vannak jelen a városban. A Heimatmuseum a nemzetiségi hagyományok ápolását, a Régészeti Kiállítás és a Csíki Pihenőkert a gyermekprogramokon keresztül a jeles napok megünneplését és a történelmi hagyományok ápolását tűzte ki célul. A Zichy majorban a képzőművészek találhatják meg helyüket, illetve a gyermekek a különböző képzőművészeti ágakat ismerhetik meg a programokon keresztül.

A Városi Könyvtár az alapfeladatán túl, részben ahhoz kötődően végez kiegészítő közművelődési tevékenységet. A tervszerű szakmai munka az éves szakmai munkaterv és az 5 éves vezetői program alapján készül el.

A Budaörsi Játékszínnek a budapesti színházi kínálat mellett megtalálnia a célközönségét és olyan repertoárt felépítenie, amely folyamatosan vonzza a látogatókat. A Játékszín az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény (Továbbiakban: Emtv.) hatályba lépése óta a legmagasabb, I. kategóriás minősítésű színház.

A Jókai Mór Művelődési Központ (JMMK) és a Budaörsi Játékszín kényszerű együttélése az eltérő szakmai profiljuk ellenére is hordoz/hordozhatna magában együttműködési lehetőséget, azonban ez csekély mértékben valósult meg eddig. A JMMK esetében kritikaként fogalmazódott meg az arculat és a hosszú távú jövőkép hiánya. A hiányként megjelenő feladatok ellátására az önkormányzat civil szervezeteket bízott meg, amelyek ezeket a feladatokat hatékonyabban tudják elvégezni (néptánc, népzene, képzőművészet, gyermekprogramok). A Művelődési Központ a szakmai helyiségek hiánya miatt nem tudja közösségi és felnőttképzési funkcióit ellátni, ez egyszerre gondot és hivatkozási alapot is nyújt a csökkenő közművelődési tevékenységre.

Az önkormányzati ingatlant használó két egyesülettel (Budaörsi Művészek Egyesülete és a Régiségbúvár Ifjúsági és Kulturális Egyesület) az önkormányzat határozott időre, a szakmai feladatok ellátásáról szóló közművelődési megállapodást, valamint az ingatlanok üzemeltetésével kapcsolatos kérdésekre üzemeltetési megállapodást köt.

Társadalmi szervezetek:

Az eredeti koncepció nem tért ki részletesen a társadalmi szervezetekre, azóta viszont jelentősen megnövekedett a számuk és megerősödött a közművelődésben betöltött szerepük is.

2011-ben kilenc, kulturális-művészeti tevékenységet folytató egyesület szerepel költségvetési soron, akik rendszeres, éves támogatást kapnak benyújtott munkatervük alapján. Ezen belül két egyesület közművelődési megállapodással működik, illetve lát el feladatokat a városban (lásd: intézmények címszónál). Több civil szervezet valósít meg önkormányzati támogatással jelentősebb városi programokat (például Budaörsi Advent), ugyanakkor jelentős részük nem kapcsolódik közművelődési tevékenységhez. A társadalmi szervezetek számára kiírásra kerülő éves pályázati alapról a civilek többségében megfelelő támogatást kapnak céljaik megvalósításához. A társadalmi szervezetek viszonylag magas száma és megerősödése azt is jelzi, hogy a lakosság elégedetlen a meglévő kínálattal, ezért

„civil megoldásokat” keres, saját maga próbálja megoldani kulturális szükségleteit, amihez támogatást kér. Az új koncepciónak már jelentős közművelődési tényezőként kell kezelnie a civilek egy részét, bevonva őket egyes rendezvények megvalósításába. Az elmúlt években a társadalmi szervezetekkel, a különböző rendezvények megvalósítása során folytatott együttműködés egyre gyakoribb lett (Idesüss-Budaörs Napja, Bretzföld-Budaörs 20 éves ünnepségsorozat stb).

Polgármesteri Hivatal:

Az Önkormányzat képviselőjében a Polgármesteri Hivatal folyamatosan részt vesz a város kulturális életében. A közművelődési intézmények korábbi években tapasztalt gyenge aktivitása miatt, az általánosan bevett gyakorlattól eltérően a Hivatal szervezi a hivatalos ünnepségeket, és több nagyobb városi rendezvényt is. A Községi Városháza átadását (2005. október) követően tudatosan, a kulturális élet színesítésére és bővítésére rendszeres programokat kínált főként a családok és a fiatalok számára. Már 2006-tól kezdődően rendeztek kiállításokat az aulában, de csak a technikai feltételek megteremtését követően indulhatott el a 2008 óta rendszeresen működő kiállítási rendszer. A koncertek és más szabadidős rendezvények szervezése és lebonyolítása önként vállalt feladat, amelyben esetenként számos civil szervezet és intézmény is közreműködik. A Hivatal szervezi és bonyolítja a testvérvárosi kapcsolatokkal összefüggő rendezvényeket is. Számos szakmai (főként közigazgatási) konferenciának, sajtótájékoztatónak, tanácskozásnak, könyvbemutatónak adott már helyet a Városháza. Tereinek kulturális célú igénybevétele, a folyamatos hivatali és önkormányzati munka, valamint a személyi és tárgyi feltételek részleges hiánya miatt körültekintő szervezést igényel. A Városháza, mint kulturális színtér népszerűsége, igazolja azt, hogy a település híján van azoknak a közösségi tereknek, amelyek helyet adhatnának ezeknek a programoknak.

További résztvevők:

Öröndöztető módon néhány olyan új szereplő is megjelent a város kulturális életében, akik új ötletekkel, impulzusokkal próbálják (főként helyi lakosként) megmutatni magukat és elképzeléseiket. Mivel itt élnek és látják a város mindennapjait, talán még jobban érzékelik a lakosság körében megjelenő - de a közművelődési élet többi résztvevőjéhez el nem jutó – igényeket. Ilyen kezdeményezésből alakult ki a Budaörsi Vigasságok, a Budaörs Rádió fiataloknak szóló partijai, Friedmann Ház sváb délutánjai, illetve néhány alkalmi szervezésű koncert és zenés est.

6. Helyi kulturális értékek

Budaörs kulturális értékeit egyrészt az itt élő német nemzetiségű lakosság által teremtetett hagyományos rendezvények, másrészt a rendszerváltást követően hagyományteremtő szándékkal létrehozott, új programok alkotják. Mind a hagyományos rendezvények, a hagyományok ápolása, mind pedig az új rendezvények kialakítása és fenntartása is fontos egy város életében. Érdemes odafigyelni arra, hogy hazánkban az 1990-es évek közepétől kezdve mennyi új, egy-egy település védjegyévé váló program (fesztivál) alakult ki. Ezek fenntartása, bővítése nemcsak ismertséget, turisztikai látogatottságot hoz egy-egy településnek, hanem erősíti az ott élők identitás tudatát, esetleg új arculatot adott a rendező városnak (kulturális turizmus).

- **Virágszőnyeg és úrnapi körmenet**

A község egyik legnagyobb ünnepe az Úrnapi volt. Ezen a napon a hívek virágszőnyeget készítettek a településen, a körmenet útvonalán. A 2 km hosszú útvonalat 6 m-es szélességben borították be virágszirmokból álló szőnyeggel. A virágszőnyeg elkészítése meghatározott rend szerint, a különböző feladatok felosztásával zajlott. Az 1946-os kitelepítést követően is tovább élt ez a hagyomány a német ajkú lakosság és a vallásos budaörsiek körében, bár jóval kisebb területet borítanak be virágszőnyeggel. (Forrás: Budaörs Lexikon)

- **Budaörsi Passió**

1933 és 1939 között a Kőhegyen német és magyar nyelvű színelőadásokat rendeztek Jézus kínszenvedéséről és kereszthaláláról. A szervezést a Lyra Dalkör és Bató Géza tanító végezték. A második világháború folyamán és azt követően a kezdeményezés elhalt, majd 1996-ban a Passió számos civil szervezet és alapítvány kezdeményezésére felújítva került bemutatásra a Jókai Mór Művelődési Központban. 2000-től ismét az eredeti helyszínen, a Kőhegyen rendezik meg háromévente, 2003-tól már a budaörsi eredeti forgatókönyv felhasználásával. Szervezője és rendezője a BNNÖ, anyagi finanszírozását, legnagyobb részt Budaörs Város Önkormányzata biztosítja. (Forrás: Budaörs Lexikon) A Budaörsi Passió országos szinten is jelentős vonzerővel bír.

Az 1990-es éveket követően létrehozott, hagyományteremtő rendezvények

- **Budaörs Fesztivál**

Az önkormányzat jelentős anyagi támogatásával megvalósuló, több napos rendezvénysorozat 1998-tól kezdve jelenik meg a májusi budaörsi programok között. Az elmúlt 14 évben a rendezvény szervezője, a Mandel Kft., az országszerte ismert előadókon kívül, jelentős mértékben támaszkodott a helyi művészeti és kulturális élet szereplőire.

A rendezvény ideje alatt a művészet (főként a zene) szinte minden irányzata képviselteti magát Budaörsön.

- **Budaörs Napja**

Első alkalommal a Főutca felújítási munkáinak befejezését követően került sor a rendezvényre, így köszönve meg a budaörsiek türelmét. Az itt élők jelképesen a Budaörs Napján vehették birtokukba a felújított Fő utcát. Eleinte a nemzetiségi csoportok és a budaörsi fellépők voltak túlsúlyban. A lakossági igények alapján 2008-tól a rendezvény arculatváltáson ment át, így ezt követően elsősorban a fiatalokat, a családokat és a gyermekeket célozta meg a program, immáron Idesüss – Budaörs Napja elnevezéssel (augusztus utolsó szombatján).

- **Budaörsi Vigasságok**

A Budaörsi vigasságok minden korosztály számára igényes szórakozást, kikapcsolódást kínál, sokrétű programjaival. Egyik kiemelt célja, visszatérés a természetes játékokhoz, oldott, vidám hangulat, családi programok, kiállítások, színpadi koncertek, válogatott kézműves portékák és foglalkozások megszervezése. Ez a hagyományteremtő szándékkal, magánkezdeményezéssel életre hívott rendezvény 2008 óta színesíti Budaörs kulturális palettáját, minden szeptemberben.

- **Kistérségi Fesztivál**

2006 óta, a budaörsi kistérség településeinek együttműködésében rendezik meg a Budaörsi Kistérségi Fesztivált, az esemény szervezője 2008 óta a Budaörsi Játékszín. A kistérség amatőr együttesei, hagyományörző egyesületei, művészei és művészeti csoportjai mutatják meg magukat a szomszédos településeken (szeptemberben).

- **Jazz Napok**

A Budaörsi Jazz Barátok Egyesülete kezdeményezésére indult el (2004-ben) és minden év októberében kerül sor a több napos, Budaörsi Jazz Napokra. Az egyesület szervezésében, az önkormányzat anyagi támogatásával és együttműködésével rendezett jazz napokon az amatőr zenekaroktól kezdve, az országosan is ismert és elismert jazz előadók lépnek fel városunkban.

- **Budaörs Karácsonya**

Minden évben, a karácsonyt megelőző vasárnap kerül sor a hagyományos Budaörs Karácsonya rendezvényre. A kirakodó vásárt, civil szervezetek programjai, budaörsi művészeti csoportok fellépése és elismert zenekarok koncertjei színesítik. Ezt a rendezvényt is főként úgy alakítjuk, hogy minél több gyermekes családot szólítsunk meg vele.

- **Budaörsi Advent**

2006 óta rendezi meg önkormányzati támogatással a Szent Tarczízusz Egyesület. Minden adventi hétvégén egy kulturális műsorral és gyertyagyújtással ünneplik az Adventet.

- **Testvérvárosi találkozók**

Lásd részletesen a 18. oldalon.

7. Városi rendezvények, események

A városi kulturális élet önkormányzati feladatellátását alapvetően az 1997. évi CXL törvény határozza meg, melynek 73. §-a szerint „A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenység támogatása közcél. A közművelődés feltételeinek biztosítása, alapvetően az állam és a helyi önkormányzat feladata.” A közművelődésnek szolgálnia kell a lakosság művelt rétegeinek szélesítését, a kulturálisan leszakadók felzárkózási lehetőségének biztosítását. Segítenie kell a kulturális élet szereplőinek (közművelődési, művészeti, közgyűjteményi, oktatási, mentálhigiénés, intézmények) koordinált tevékenységét. Az Önkormányzat kezdeményező szerepet vállal, és támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek a lokálpatriotizmus tudatát erősítik a helyi lakosság körében.

Az előző fejezetben felsorolt nagyobb szabású rendezvényeken kívül számos, rendszeres programra kerül sor Budaörsön, amelyek említést érdemelnek. Ezeket a kulturális élet szereplői (5. fejezet) együttműködésben, vagy önállóan valósítják meg.

Január: Kitelepítési megemlékezés (BNNÖ), Hagyományos Disznóvágás (BNNÖ), Magyar Kultúra Napja (PMH, BJSZ)

Február: Batyus Bál (BNNÖ), Farsangi hangverseny (Vivart), Farsangi Bálók (intézmények)

Március: Tavaszi Ifjúsági Német Nemzetiségi Napok (BNNÖ)

Április: Jókai Napok (JMMK), Húsvéti játszóház és kiállítás (PMH, Iskolák)

Május: Budaörs Fesztivál (Mandel Kft, PMH), a Zeneiskola zenés-kulturális estje (Zeneiskola, PMH), Templombúcsú (RKE)

Június: Úrnapja, Virágszőnyeg (RKE, BNNÖ), Passió (3 évente, BNNÖ), Görög-Német Est (BNNÖ, Görög Kisebbségi Önk.)

Július: Napközis táborok (BUM, BNNÖ, Régiségbúvár)

Augusztus: Idesüss-Budaörs Napja (PMH)

Szeptember: Budaörsi Vigasság, „Egy napra rendőr leszek” - Városi Közbiztonsági Nap (PMH, BRK), Kistérségi Fesztivál (BJSZ, KI)

Október: Idősek Világnapja (PMH), Budaörsi Jazz Napok (BJBE)

November: Sváb Bál (BNNÖ), Márton Nap (kulturális intézmények, oktatási-nevelési intézmények), Erzsébet és Katalin Bál (JMMK)

December: Budaörs Karácsonya (PMH), Városi Mikulás (PMH), Gyermek Karácsonya (PMH), Budaörsi Advent (SZTE), Karácsonyi hangverseny (Vivart, PMH)

8. Együttműködések, kapcsolatok, kommunikáció

A közművelődési és kulturális élet, 5. fejezetben meghatározott szereplői egymás között különböző mélységű és intenzitású kommunikációt tartanak fent. Ez kiegészíthető azzal, hogy a jórészt kulturális, művészeti együttműködésre épülő testvérvárosi kapcsolatokat a Polgármesteri Hivatalon kívül néhány civilek szervezet ápolja. Öröndetes tény, hogy néhány intézmény és civil szervezet folyamatos együttműködést folytat, ahogy a Városháza is számos rendezvényébe von be civil szervezeteket.

Az egyeztetések és a kommunikáció sajnos nem folyamatos. Évenként egy alkalommal – általában novemberben - kerül sor a következő évi, városi jelentőségű programokról szóló egyeztető megbeszélésre. A Városháza ezt azért tartja fontosnak, hogy a városi nagy rendezvények ne essenek egybe az intézmények és a civil szervezetek által eltervezett más programokkal. Sajnos ezek a megbeszélések a konkrét tervezés (időpontok, anyagi források) hiánya miatt csak részben váltották be eddig a hozzájuk fűzött reményeket.

Budaörs az alábbi településekkel tart fenn testvérvárosi kapcsolatot, amelyek főként kulturális (oktatási) téren működnek aktívan.

- Bretzfeld (Németország) – Kiritog, Karácsonyi Vásár, Pro Musica Kórus koncertjei, diák csere és sport kapcsolatok, illetve onnan érkező csoportok a Csíki

Pihenőkertbe táborozásra. A kapcsolatot aktívan ápolja a Bretzföld-Budaörs Baráti Társaság.

- Kisújfalu (Szlovákia) – falunap, szüreti mulatság, illetve onnan érkező csoportok fogadása (Csíki Pihenőkert, városi rendezvényekre).
- Magyarkanizsa (Szerbia) – az utóbbi néhány évben kezd éledezni a két település közötti kapcsolat. A civil egyesületek közül rendszeres kapcsolatot ápol a kinti szervezetekkel a Régiségbúvár Ifjúsági és Kulturális Egyesület (a Csíki Pihenőkertben vendégül látják a Magyarkanizsáról érkezőket).
- Pyrgosz (Görögország) – a kapcsolatot főként a Görög Kisebbségi Önkormányzat ápolja, az önkormányzati szintű kapcsolattartás inaktív.

Pula városával még nem kötött Budaörs testvérvárosi szerződést, de az együttműködés ennek ellenére folyamatos, és főként civil kapcsolatra épül.

A Polgármesteri Hivatal folyamatosan pályázott (és nyert) a testvérvárosi kapcsolatok megrendezésére kiírt pályázatokra. 2003-ban, 2006-ban és 2008-ban rendezett a Polgármesteri Hivatal Testvérvárosi Találkozókat. Az elmúlt évek során a kulturális kapcsolatok, tapasztalatcserék több formában jöttek létre. A kulturális élet szereplői (együttesek, táncsoportok), a bevett gyakorlat alapján, a partnertelepülés meghívására utaznak külföldi fellépésre.

A SWOT mátrixból kitűnt - és sajnos a mindennapi munka és a rendezvények megvalósítása során is ugyanez tapasztalható -, hogy a lakosságot elérő, hatékony kommunikációs csatornákat csak részben sikerült megtalálni. Ahhoz, hogy a rendezvényeket a látogatók száma alapján is sikeresnek mondhassuk aránytalanul nagy energiákat kell mozgósítani. A hatékonyabb kommunikáció minden tekintetben elősegítheti a kultúrában dolgozók munkáját, és tevékenységük megítélését. Az események hirdetésére, a város egyes pontjain elhelyezett, zárható fa vitrinek, és a kevésbé szép, de praktikus fém megállító táblák (amelyek a város forgalmas pontjain vannak elhelyezve) szolgálnak. A programokhoz kapcsolódó „gerillamarketing” plakátok, molinók kihelyezésével és szórólapokkal igyekszik megtalálni a budaörsieket. A legtöbb intézmény saját honlappal és műsorfüzettel, vagy a havi programjairól szóló plakáttal hirdeti rendezvényeit. A társadalmi szervezetek közül kevesen tartanak fenn honlapot, és rendezvényeiket nem publikálják széles körben, nem használják ki az internet nyújtotta lehetőségeket. A médiumokkal kapcsolatos összegzést lásd a 7. oldalon.

9. A kulturális élet támogatása

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV törvény 8. §-sa értelmében a települési önkormányzat feladata a közösségi színterek biztosítása és a közművelődési tevékenység támogatása. Ennek mértékéről az Önkormányzat az éves költségvetésének megalkotásakor dönt.

Az önkormányzat az intézmények működését, költségvetési rendeletében foglaltak szerint, pénzügyi támogatásban részesíti. A Hivatal az intézmények éves költségvetési támogatásának megállapításához részletes egyeztető megbeszélést folytat az intézményekkel. Szakmai cél a feladatfinanszírozásra való áttérés, de ehhez sokkal pontosabb szakmai és pénzügyi tervezés lenne szükséges.

Az önkormányzat a közművelődésben részt vevő intézményeket és egyesületeket több alternatívában finanszírozza (költségvetési soron – támogatási szerződéssel, intézményi szinten, civil pályázat útján, és eseti támogatással).

A költségvetési soron támogatott civil szervezetek kibővített, a feladatokat részletező támogatási szerződéssel rendelkeznek.

A társadalmi szervezetek pályázati alapjából támogatásban részesülőknek, a támogatási szerződésben részletezve vannak azon célok és feladatok, amelyekre a támogatást megítélték.

Felmerült az igénye - a jelenleg szétaprózott - anyagi támogatási rendszer, szintén konszenzuson alapuló koncentrálásának.

Az önkormányzat a fentieken kívül számos eseti kérelmet támogat, bizottsági keretből, vagy az általános tartalék keret terhére.

10. Javaslatok az elkövetkezendő időszakra (fejlesztési célok)

Az utolsó előtti fejezetben a helyzetelemzésből, valamint az egyes fejezetekben leírtakból következő lehetséges feladatokat, és a közművelődési, kulturális élet szereplői által megfogalmazott javaslatokat soroljuk fel, illetve ezek megoldására teszünk konkrét javaslatokat.

Intézmények, infrastruktúra:

- A Budaörsi Játékszín és a Jókai Mór Művelődési Központ szétválasztása, külön épületbe költöztetése
- A jövőbeni igényeket is kielégítő, kulturális és művészeti központ létrehozása. Amennyiben a Képviselő-testület a Posta épületét kívánja erre a célra hasznosítani, akkor javasoljuk, hogy az épület átalakítása előtt határozza meg a hasznosítás pontos célját, és kérje szakemberek segítségét az épület ki/átalakításához. Ezzel együtt a Zichy-major további fejlesztését is szorgalmazni kell.
- A közművelődési, közgyűteményi intézmények folyamatos és tervszerű modernizálása, fejlesztése, bővítése (valamennyiére). Ennek érdekében a közművelődési érdekeltségnövelő pályázattal kapcsolatosan rövidtávú (3-4 évre szóló), összehangolt, városi érdekeket figyelembe vevő tervet kell készíteni, mely több lépcsőben oldhatja meg a műszaki-technikai fejlesztés jelenlegi gondjait. (JMMK, BUM, Régiségbúvár).
- Minőségbiztosítási projekt elvégzése, és a minőségbiztosítás bevezetése a művelődési központban.
- Az intézmények alapidokumentumait évente kötelező felülvizsgálni és aktualizálni az intézmény vezetője (SZMSZ, Kollektív szerződés, Tervezési és marketing dokumentumok /SWOT és STEP/, vezetői program)
- Egységes nyilvántartás készítése az intézményekről, közösségi terekről és egyéb rendezvényhelyszínekről, azok befogadóképességéről és felszereltségéről (mire alkalmas, hány fő, szabadtéri kulturális helyszínek).
- Egyeztetni kell a sportcsarnok kulturális életben betölthető szerepéről, és részletezni kell az önkormányzati napok felhasználásának szabályait. Javasoljuk, hogy 3 napot az Önkormányzat tartson meg saját rendezvényeinek és további 7 napra pályázni lehessen. Megjelölve a célt, a résztvevők létszámát, és a rendelkezésre álló forrást.

- Az ifjúsági klubban újra kell indítani a mozit és a fiataloknak szóló programokat (koncertek, zenés programok). Intézményi szinten kell összefogni és kielégíteni az ifjúsági korosztály kulturális igényeit.
- A Városháza önálló közösségi szintként továbbra is részt kíván venni a kulturális életben (koncertek szervezése, rendezvényekhez kapcsolódó események befogadása, kiállítások rendezése, saját szervezésű programok).
- A Kamaraerdei Községi Ház működtetésének, üzemeltetésének újragondolása.
- Az intézmények szakmai függetlenségét meg kell őrizni a jövőben is.

Rendezvények, programok, események

- Kulturális kínálat színvonalának emelése, az intézmények találják meg és alakítsák ki azt az arculatot, amelyet a rendelkezésükre álló tudás és feltételrendszer alapján - megfigyelve a valós lakossági igényeknek - biztosítani tudnak.
- Gyarapítani kell a gyermekprogramok számát és javítani minőségüket, ugyanígy a nemzeti értékeket erősítő és ápoló programokat, továbbá meg kell újítani a fesztivál jellegű rendezvényeket, hogy az új kezdeményezések a budaörsieken túl, a térségből is vonzzanak látogatókat.
- A nyugdíjas korosztály számára kívánatos lenne az „élethosszig” tartó tanuláshoz illeszthető programok (klubok, szakkörök, tanfolyamok, előadások) szervezése.
- Rendszeres kommunikáció megteremtése szükséges a kulturális élet szereplői között. A kultúraközvetítés szereplői (a közművelődéssel és a művészeti élettel foglalkozó civil szervezetek is) rendszeresen találkozzanak, hogy a közművelődés napi gondjait, a feladatokat egyeztessék, megbeszéljék, összehangolt programterveket készítsenek.
- Országos hírű fesztivál megteremtése (szervező lehet a kulturális élet bármely szereplője). A város anyagi lehetőségeihez mérten, a jövőben is támogatja az új kulturális kezdeményezéseket.
- A nagyobb rendezvények esetén az összes színtér koordinálásával, közös projektek szervezésével, színvonalasabb, vonzóbb rendezvényeket láthatna a város, és az ide látogatók közönsége.
- Átgondolt, helyzetelemzésre épülő programkínálat (intézményi és civil) megteremtése a napi programok és a nagyrendezvények esetében is (igényfelmérés).
- Javasoljuk, hogy a programok tervezhetősége érdekében az alábbi városi rendezvények időpontja legyen az alap, amelyhez a többi rendezvényt igazítani lehet (Állami ünnepek, Budaörs Fesztivál, Budaörsi Passió, Idesüss-Budaörs Napja, Budaörs Karácsonya).
- A kulturális élet minden szereplőjének erősíteni kell az együttműködést a kistérség intézményeivel, civil szervezeteivel, önkormányzataival.

Támogatások, anyagi eszközök:

- A kulturális élet szereplőit, intézmények és soron támogatott civil szervezetek támogatását, feladatfinanszírozó módon kell megoldani. A támogatások megítélésénél figyelembe kell venni az alábbi szempontokat: a program Budaörsön valósuljon meg, a működésre adható támogatást maximalizálni kell, továbbá konkrét, időpontokra bontott programtervet kell benyújtani (mit vállal a rendezvényben, vagy közművelődési feladatellátásban, milyen egyéb forrásokat

szerez a működéséhez). Javasoljuk, hogy ezeket a támogatásokat ne bázis alapon állapítsák meg, hanem az adott évi munkaterv függvényében.

- Szükséges, hogy a társadalmi szervezetek és az intézmények is minél több külső forrást vonjanak be programjaik megvalósításához (pályázatok, szponzoráció)
- A társadalmi szervezetek részére kiírt éves pályázaton, a működési támogatáson kívül elsősorban a Budaörsön megvalósuló szabadidős, kulturális és sport programok megvalósításához biztosítson támogatást az önkormányzat. Az önkormányzat támogatási lehetőségeinek szűkülésével a külföldi utazásokat, a hazai utazásokat és nyári táborozásokat saját forrásból, vagy országos pályázatokból próbálják meg biztosítani a civil szervezetek. Képezzenek ez alól kivételt a nyugdíjas klubok, amelyek fő programja a közös összejövetelek, kirándulások, továbbra is maradjon támogatható cél.
- Az önkormányzat, anyagi lehetőségeihez mérten, továbbra is támogatni kívánja a lakosság szükségleteinek érdekében szerveződő civil szervezetek (egyesületek, klubok, alapítványok) létrejöttét, működését, fejlődését.
- Javasoljuk, hogy a jövőben (hasonlóan a sportesemények megrendezésére elkülönített 5 M Ft-hoz), a társadalmi szervezetek pályázatából is hasonló módon különítsen el a Képviselő-testület, kiemelt rendezvényekre.

Egyéb:

- Cél a testvérvárosi kapcsolatok élénkítése, a lakosság körében terjesztése, illetve a kapcsolatot ápoló programok, civil szervezetek általi ellátása (pályázati források bevonásával). Az Önkormányzat tervei és a testvérvárosoktól érkezett visszajelzések alapján a jövőben 4 évente (legközelebb 2012-ben) kerülne megrendezésre nagyobb szabású testvérvárosi találkozó. (Az éves költségvetésben jóváhagyott és erre a célra szánt összegtől függően). Ezeket a rendezvényeket továbbra is a Polgármesteri Hivatal szervezi és bonyolítja, bevonva az intézményeket és a civil szervezeteket.
- A kulturális turizmus kialakítása, folyamatos fejlesztése programokon keresztül, illetve kapcsolódva az esetlegesen megvalósuló termálvíz beruházáshoz.
- A költségvetési soron támogatott szervezetek továbbra is nyújtsák be a kötelező statisztikai adatszolgáltatást, és ez feltételként szerepeljen a velük kötött támogatási szerződésben.
- A koncepció elfogadását követően, szükséges a helyi közművelődésről szóló 67/2004. (XII. 01.) ÖKT rendelet felülvizsgálata, módosítása.
- A közművelődési élet rendszeres szereplői (intézmények, civil szervezetek) havi egy alkalommal folytassanak egyeztető megbeszéléseket a tervezett programokról és tevékenységük összehangolásáról.
- A városi programok, a rendszeres és nem rendszeres események kommunikációját egységes városi műsorfüzetbe kell összpontosítani. A jelenlegi szétaprózott propaganda és reklámanyagok inkább egymást gyengítik. A műsorfüzetet ehhez a feladathoz megfelelő személyi és infrastrukturális háttérrel rendelkező intézmény szerkeszti és adja ki. Ehhez az önkormányzat, az intézménnyel egyeztetett mértékű anyagi forrást biztosít. A műsorfüzet minden hónap végén (min. 3 nappal a hónap vége előtt) jelenik meg. A szerkesztő-kiadó törekszik arra, hogy minél több hirdető bevonásával a műsorfüzet költségeit csökkentse. A terjesztés módja: a városi intézményekben, szórakozóhelyeken, oktatási-nevelési intézményekben és a Városházán elhelyezett tartóban. Ezzel a javaslattal megszüntethető a szétaprózott, nem túl hatékony, ellenben drága

kommunikáció, így csökkenthetőek az intézmények és civil szervezetek reklám-propagandára tervezett költségei is.

- A városi műsorfüzetet elérhetővé kell tenni az interneten, átlinkelési lehetőséget kell biztosítani az intézmények és a civil szervezetek weblapjáról, továbbá népszerűsíteni kell a városi és intézményi hírlevelekben (esetleg önálló hírlevélként is kiküldhető a műsorfüzet anyaga). A népszerűsítésbe be kell vonni a web2-es megoldásokat, az internetes közösségi oldalakat (facebook, iwiw, twitter). Önálló kulturális honlap megalkotása is cél lehet.
- Az önkormányzat továbbra is segíti és támogatja a kisebbségi kulturális tevékenységeket, amelyek hidat képeznek múlt és jelen, a különböző kultúrák és a nemzetek között.
- A Hivatal feladata továbbra is, hogy a jogszabályi változásokat folyamatosan ismertesse, és az ezzel kapcsolatos követelményeket közvetítse az intézmények és a civil szervezetek felé.